

نگاه هفته

بازار نفت زیر فشارهای سیاسی

سعیده شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

● در روزهای ابتدایی هفته گذشته، نتایج اولیه انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه (و احتمال پیروزی امانوئل ماکرون) دلار را در برابر یورو تضعیف کرد و قیمت نفت با افزایش مواجه شد.

در روزهای میانی هفته با انتشار گزارشی درخصوص افزایش ذخایر نفت آمریکا، قیمت‌ها نزولی شدند و شاخص برنت به مرز ۵۱ دلار در هر بشکه رسید، اما در روز جمعه با قوت‌گرفتن احتمال تمدید توافق تولیدکنندگان بر سر کاهش تولید (به‌خصوص از سوی عربستان و روسیه) بازار را با خوش‌بینی درخصوص کاهش مازاد عرضه مواجه کرد و قیمت‌ها با افزایش مواجه شدند.

۳ شاخص اصلی قیمت نفت

نفت «برنت دریای شمال» (Brent) در اواسط روز جمعه، بیست‌وهشتم آوریل، ۵۱ دلار و ۸۰ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، یک دلار و ۱۲ سنت افت نشان می‌دهد. شاخص نفت «وست‌تگزاس اینترمیدیت» (WTI) نیز در همین زمان ۴۹ دلار و ۲۲ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، حدود یک دلار و ۱۷ سنت کاهش یافته است. همچنین بنا به گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبیل نفتی این سازمان (OPEC Reference Basket Price) در روز پنجشنبه بیست‌وهفتم آوریل به ۴۸ دلار و ۹۰ سنت رسید که نسبت به روز مشابه هفته قبل، یک دلار و ۵۸ سنت افت نشان می‌دهد.

احتمال رشد دوباره قیمت‌ها

یک بانک آمریکایی اعلام کرد با وجود افت قیمت نفت در دو هفته گذشته به دلیل برخی دلایل فنی، رشد دوباره قیمت‌ها در کوتاه‌مدت محتمل خواهد بود.

به گزارش بلومبرگ به نقل از شانائا، گزارش بانک آمریکایی گلدمن ساکس نشان می‌دهد شتاب کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت در آمریکا بالاست و پیش‌بینی می‌شود این روند در سه ماه دوم سال جاری میلادی، رشد بیشتری پیدا کند. همچنین احتمال بالای تمدید توافق کاهش تولید از سوی تولیدکنندگان عمده، می‌تواند مانع از کاهش قیمت‌ها به زیر ۵۰ دلار شود.

احتمال تمدید توافق کاهش تولید نفت

گزارش‌ها حاکی از آن است که توافق تولیدکنندگان بر سر کاهش تولید نفت، برای شش ماه دیگر تمدید خواهد شد.

به گزارش شانائا به نقل از یک منبع آگاه از مذاکرات کمیته فنی کشورهای اوپک و غیراوپک، توافق کاهش تولید که از ابتدای ژانویه سال جاری میلادی (دی ۱۳۹۵)، اجرائی شده است، از ابتدای ماه ژوئن تمدید خواهد شد.

براساس این گزارش، سطح تعهد کشورهای متعهد به کاهش تولید در ماه مارس ۹۸ درصد برآورد می‌شود که نسبت به فوریه بهبود یافته است.

همچنین وزیر انرژی روسیه اعلام کرد، نماینده این کشور جهت مذاکره درباره تمدید توافق در هفته جاری با اعضای اوپک دیدار خواهد کرد. براساس اعلام الکساندر نوک، میزان کاهش تولید نفت این کشور در ماه‌های گذشته، ۲۵۰هزار بشکه بوده است که این رقم تا پایان آوریل به ۳۰۰هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

ایران؛ دومین تأمین‌کننده نفت کره جنوبی

بنا بر آمار ارائه‌شده، واردات نفت کشور کره جنوبی در ماه مارس سال جاری میلادی با افزایش دو برابری نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۵۹۷هزار و ۳۷۲ بشکه در روز رسید. براساس گزارش شرکت ملی نفت کره به نقل از فارس، در سه ماهه نخست سال جاری میلادی، رشد صادرات نفت ایران به کره جنوبی قابل توجه بوده؛ به‌طوری‌که ایران از پنجمین صادرکننده نفت به این کشور در مدت مشابه سال قبل، به مقام دوم ارتقا یافته است.

دلیل اصلی این رشد مصرف، افزایش تقاضای دو شرکت نفتی هیوندای و SK انرژی این کشور عنوان می‌شود.

بر این اساس، در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۶، ایران پس از عربستان، عراق، کویت و قطر پنجمین صادرکننده نفت به کره محسوب می‌شد. لازم به ذکر است عربستان با ۸۳۸هزار بشکه صادرات نفت به این کشور، بزرگ‌ترین صادرکننده نفت به کره جنوبی محسوب می‌شود.

قیمت گاز طبیعی

به گزارش اداره اطلاعات انرژی دولت آمریکا (EIA)، قیمت شاخص اسپات هنری‌هاب (Spot Henry Hub) به‌عنوان شاخصی برای قیمت فروش لحظه‌ای گاز طبیعی در آمریکا، در هفته منتهی به بیست‌وهشتم آوریل، سه دلار و شش سنت به ازای هرمیلیون بی‌تی‌یو یا واحد گرمایی انگلیسی (MMBtu) مبادله شد که نسبت به پایان هفته گذشته، ۱۷ سنت کاهش یافته است.

شرق؛ مدیریت شهری تهران، سال‌هاست مورد نقد کارشناسان قرار گرفته. آنها معتقدند رویه خلاف‌فروشی که در تهران رایج شده، به‌خاطر مدیریت رهاشده‌ای است که فقط به دنبال کسب سود برای گروه‌های خاص است. اقتصاد سیاسی شهر تهران، به‌عنوان پایتخت که نماینده راستین کل ایران به‌شمار می‌رود، نشان می‌دهد اقتصاد کشور به کدام سو می‌رود. فضایی غیرشفاف و رانتی که به گفته فرشاد مؤمنی، اقتصاددان و عضو هیئت‌علمی دانشگاه علامه طباطبائی: «در یک فضای غیرشفاف پیامدهای اجتناب‌ناپذیر آن را به نمایش می‌گذارد، مسئله مشارکت‌گریزی است. در نظام‌های شخص‌محور و تابع صلاحدیدهای شخصی، مشارکت به معنای توسعه‌ای کلمه، یک امر مزاحم تلقی می‌شود». مؤمنی درعین‌حال به نکته مهم دیگری اشاره می‌کند: «...این اقتدارها و اختیارها، به‌هیچ‌وجه کمکی به بهبود اهداف آن سیستم نمی‌کند. به‌عنوان نمونه با تفویض اختیار از طریق شوراهای همسو، برای تصویب معاملات تا مرز ۵۰ میلیارد تومان، اجازه منحصرأ به یک شخص، یعنی شهردار تهران داده شده؛ این در حالی است که همین اختیار برای وزرا حدود ۱۰۵میلیارد تومان است.» سخن او بر این نکته صحنه می‌گذارد که اختیارات فقط شهردار تهران در معاملات، ۳۳ برابر اختیارات یک وزیر است. البته او می‌افزاید: «... اینها همه غیر از اختیاری است که به شخص شهردار داده شده که بتواند تا ۱۰درصد منابع بودجه را هم جابه‌جا کند». حسین راغفر، اقتصاددان و عضو هیئت‌علمی دانشگاه الزهرا هم هشدار می‌دهد به سبب نابرابری‌های گسترده حاصل از مدیریت غلط شهری در این کلان‌شهر، تهران روزبه‌روز به سائوپائولویشدن پیش می‌رود. اشاره او به موضوعی است که پیش‌تر درباره فقر شهری در تهران بیان کرده بود؛ شهری که به سبب نابرابری‌های شدید بین برخوردارها و کم‌برخوردارها، شهرنشینانشان به دو طبقه قارون‌های حاکم و دوزخیان زمین تقسیم شده‌اند که حتی با بکت از هم جدا می‌شوند و برخوردارها به دلیل گسترش جرم و جرائم به حمل‌ونقل با هلیکوپتر هم روی آورده‌اند تا در مواجهه با خلافاکاران خودساخته قرار نگیرند. او درعین‌حال ن‌ناکاهی به بررسی‌های دانشگاه کمبریج، به ریسک‌پذیریودن تهران بین ۳۰۰ کشور جهان اشاره می‌کند که این کلان‌شهر را در بین پنج شهر ریسک‌پذیر دنیا قرار داده که هزینه‌ای بالغ بر ۱۲۰ میلیارد دلار را بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۵ به این کلان‌شهر تحمیل خواهد کرد.

اختیار شهردار در معاملات، ۳۳ برابر یک وزیر

مؤمنی، در سطح نظری گفته می‌شود وقتی شفافیت در کار نباشد، علم، قانون و برنامه مزاحم تلقی می‌شوند و در اداره امور جنبه کاملاً حاشیه‌ای پیدا می‌کنند و اگر دقت کرده باشید در یک اقتصاد سیاسی رانتی، این مسئله؛ یعنی شفاف‌نبودن، هم از طریق مسدودکردن مجاری برخی اطلاعات و هم از طریق دستکاری برخی دیگر از اطلاعات و هم گذاشتن تفسیرهای نامربوط روی برخی اطلاعات غیرقابل‌کتمان، فضای غیرشفارک‌جویانه را به وجود می‌آورد که محور اصلی این امکان‌ناپذیری یا امتناع مشارکت هم مسئله دشواری‌های فهم بهنگام آمار و اطلاعات و واقعیت‌هاست. از این نظر مشابتهای حیرت‌انگیزی در اقتصادهای رانتی بین شیوه اداره اقتصاد ملی و شیوه اداره اقتصاد شهری مشاهده می‌شود و در چنین شرایطی از جنبه معرفتی و برای برون‌رفت از بحران اطلاعات واقع‌نگر و بهنگام، توصیه‌ای که صورت می‌گیرد این است که به سمت رویکردهای مبتنی بر اقتصاد سیاسی حرکت کنید؛ از این بابت که این رویکرد در آخرین تحلیل نفع‌برندگان و زیان‌دیدگان از روندهای غیرشفاف را برملا می‌کند. در سطح ملی وقتی عدم شفافیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری و تخصیص منابع و اجرا سیطره پیدا می‌کند، گفته می‌شود که فضا، فضایی می‌شود که در آن، بخش‌های مولد و عامه مردم زیان‌های سنگینی متحمل می‌شوند و در برابر آن بخش‌های غیرمولد و فرصت‌طلب‌ها برخورداری‌های غیرعادی پیدا می‌کنند. وقتی از این زاویه عملکرد شهرهای ایران به‌ویژه کلان‌شهرها را مشاهده می‌کنیم، از تکتک این زوایا یک مشابتهای حیرت‌انگیز را بین آنچه در سطح ملی و در سطح شهر وجود دارد مشاهده می‌کنیم و قلبه این مشابتهت‌ها هم در طرز عمل مدیریت شهری کشور قابل مشاهده است. دقیقاً به سبکی که در سطح ملی قابل مشاهده است، می‌بینید که یک صورتک از برنامه وجود دارد و در ظاهر اسنادی تحت این‌ عنوان تهیه می‌شوند، اما بخش اعظم فعالیت‌ها و اقداماتی که صورت می‌گیرد، تابعی از سلیقه‌ها و صلاحدیدهای شخصی است و در چنین شرایطی گسترش و تعمیق فساد، شکل‌گیری اسراف‌ها، اتلاف‌ها، ناکارآمدی‌ها و گرایش‌های جانبدارانه بعضاً نامناسب، به سمت گروه‌های پرنفوذ اجتناب‌ناپذیر می‌شود. فقط برای اینکه تصویری در این زمینه داشته باشید کافی است افزایش سرسام‌آور قیمت زمین در اطراف دریاچه چیتگر را بررسی کنید تا متوجه شوید نقض‌کردن برنامه‌ها و بی‌اعتنایی به آنها از یک طرف برای نقض‌کنندگان هیچ هزینه‌ای ایجاد نمی‌کند، اما برای جامعه‌گاه هزینه‌هایی ایجاد می‌کند که بعضی از آنها برگشت‌ناپذیر می‌شوند. مشابتهت حیرت‌انگیز دیگری که در این زمینه وجود دارد چیزی است که در اقتصاد سیاسی رانتی با عنون سازه ذهنی منبع‌محوری از آن نام برده می‌شود. در فضای رانتی و غیرشفاف هرگز کسی رغبت به بازنگری و زیردره‌بین‌داشتن هزینه‌ها ندارد؛ هزینه‌ها را اصل غیرقابل‌اجتناب در نظر می‌گیرند و در جست‌وجوی پیداکردن راه‌هایی برای تأمین مالی

اقتصاد

مؤمنی و راغفر از بلایی که شهرداری بر سر تهران آورد می‌گویند

اختیارات شهردار تهران ۳۳ برابر یک وزیر

شکاف قیمت خانه‌ها در تهران به «یک به ۴۰۰» رسید

سعید شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

نفع‌برندگان و زیان‌دیدگان این مناسبات متوجه نشود نبود شفافیت، مشارکت‌گریزی، علم‌گریزی، قانون‌گریزی و برنامه‌گریزی چه بر سر کشور می‌آورد. در اینجا آنچه محوریست دارد، این است که بزرگ‌ترین قربانی این شیوه اداره شهر تهران، نادیده‌گرفتن رفاه مردم است. هزینه‌های بزرگی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم شهروندان تهرانی از ناحیه آلودگی، ترافیک و... متحمل می‌شوند، گوشه‌هایی از این ماجراست.

عرضه بستنی‌هایی با روکش طلا

روی دیگر سکه تراکم‌فروشی این است که آنچنان سوداگری روی زمین و مستغلات دامن می‌زند که بخش درخوراعتنایی از فرودستان ناگزیر به سمت حاشیه‌های شهر رانده می‌شوند و این رانده‌شدگی به موازات افزایش نابرابری‌ها و فشارهای هزینه‌ای برای مسکن به افق‌های بسیار دورتر از مراکز کاری فرودستان منجر می‌شود و طبیعتاً به شرحی که اشاره شد، راه برون‌رفت از این شرایط در سطح نظری این است که مطالبه محوری روی شفافیت، مشارکت، پاسخ‌گویی و عدالت متمرکز شود. خاطراتنا هست که مناسبات این‌گونه‌کار را به جایی رساند که در مجموعه‌های تحت مدیریت شهرداری، برای اقلیت برخوردار از چنین مناسباتی حتی بستنی‌هایی که روکش طلا دارند، هم عرضه می‌شد و وقتی مسئله برملا شد، به جای اینکه به شیوه علمی منشاهای چنین مناسباتی در دستور کار قرار گیرد و به سمت برطرف‌شدنش قدم برداریم، مشاهده کردید که به سبکی که در اقتصادهای رانتی متداول است، چه کسانی را ندارد. اینکه یکبارہ مثلاً چیزی حدود چهار هزار هکتار باغات تهران از بین بروند که قرار بوده نقش ریه‌های تهران را بازی کنند و سهیل‌نگاری‌های نابخشودنی که در زمینه تفکیک زباله‌های شهری صورت گرفته و چیزهایی از این قبیل، نمونه‌هایی از این ماجراست. آنچه بسیار تأسف‌بار است و نشان می‌دهد که فضای رانتی، غیرشفاف و غیرمشارکت‌جویانه در مدیریت شهری چطور منطق‌های خاص رانتی خودش را بازتولید می‌کند، آن است که به‌طور مشخص در هر لحظه از زمان که قرار باشد این مدیریت‌های شخص‌محور و اغلب غیرپاسخ‌گو و مسئولیت‌گریز و فرافکن تغییر کنند، حجم بسیار قابل‌اعتنایی از پروژه‌های معوقه، بدهی‌های مبتنی بر آینده‌فروشی و حجم قابل‌اعتنایی از استخدام‌های فاقد کیفیت و فاقد توجیه به‌مناب یک میراث بزر برای مدیریت بعدی باقی می‌ماند که دقیقاً همان نقش گروگان‌گیری دولت بعدی را در اقتصادهای رانتی بازی می‌کند.

خلافکاری در مدیریت شهر تهران

با کمال تأسف داده‌هایی که در این زمینه از مدیریت شهری تهران منتشر شده به صورت جست‌ه‌وگرچخته و از سوی برخی از کارشناسان و مطلعان و برخی اعضای شورای شهر، نشان می‌دهد اوضاع و احوال تهران از این نظر هم بسیار ناسامان است و این مسئله نشان‌دهنده آن است که خلافکاری و خلاف اخلاق عمل‌کردن تبدیل به رویه می‌شود. اینکه می‌بینید مسئله تحت‌الشعاع قرارگرفتن اخلاق و ضابطه از جاهایی شروع می‌شود و جنبه نهادی پیدا می‌کند و کار را به جایی می‌رساند که مثلاً در مدیریت شهری تهران اکنون مدت‌هاست اساس کسب درآمدها و محور اصلی تأمین منابع مالی موردنیاز شهرداری، روی هنجارشکنی و خلافکاری‌فروشی متمرکز شده است. یعنی این خلافکاری‌ها را بسط می‌دهد به سطح کل جامعه و هنجارها را می‌شکند و چقدر طنز تلخی است که این کارها به اسم اصولگرایی انجام شود و در کنار این هنجارشکنی‌ها از یک طرف مشروعیت کشور به چالش کشیده و از طرف دیگر مصالح مردم بیای بول قربانی می‌شود. هم‌از چنین مناسباتی هم گسترش و تعمیق فساد است. اینکه می‌بینید بخش بزرگی از پروژه‌های کلیدی شهر تهران از طریق ترک تشریفات مناقصه صورت می‌گیرد، فقط یکی از جلوه‌های چنین مناسباتی است. به طور طبیعی، این وضعیت و چارچوب‌ها و ترتیبات نهادی سلسله پیامدهای اجتناب‌ناپذیری را هم به همراه دارد که واقعا واکاوی هر کدام از آن پیامدها از منظر اقتصاد سیاسی نشان می‌دهد چطور در این مقیاس، منافع اکثریت قربانی منافع یک اقلیت معمولاً غیرشفاف، غیرکارآمد می‌شود. از این زاویه می‌بینید که مثلاً کارهای نمایشی و شبهه‌دار به منافع عمومی ترجیح داده می‌شود؛ مثل مورد ترجیح اتوبان‌سازی به متروسازی. اتلاف‌های بسیار وسیع درباره منابع اتفاق می‌افتد. مثلاً ملاحظه کنید براساس گزارشی که آقای کمال اطهاری منتشر کرد، از کل خانه‌های خالی سراسر کشور، یک چهارم در منطقه ۲۲ تهران واقع شده و خوب می‌توانید از طریق ردگیری

اقتصاد سبز

واکاوی مشکلات زراعت در راستای تقویت جایگاه آن در اقتصاد ملی

فاطمه پاسبان
کارشناس کشاورزی

● بخش زراعت در بخش کشاورزی نقش مهمی در اقتصاد ملی ایفا می‌کند که می‌توان به تأمین امنیت غذایی، ایجاد ارزش افزوده و اشتغال و درآمد ارزی و تأمین نهاده صنعت اشاره کرد. این بخش برای اینکه بتواند در توسعه پایدار کشاورزی و تحقق اهداف ایجاد شغل و تولید اقتصاد کشور، ایفای نقش کند، در وهله اول نیازمند شناخت مشکلات و تکنهای آن بوده تا در نهایت بتوان براساس وضعیت موجود برای مسیر پیش‌رو سیاست‌ها و برنامه‌های مناسب تدوین و اجرا کرد. اگر بخواهیم نقاط ضعف و تنگنای فعالیت‌های بخش زراعت را با جزئیات بیان کنیم، چندین شماره را به خود اختصاص می‌دهد اما برای واردشدن به موضوع و واکاوی تجربه سایر کشورها درخصوص نحوه و چگونگی برخورد با حل مشکلات فعالیت‌های زراعی، به مهم‌ترین چالش‌ها اشاره می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم سایر چالش‌ها را به همراه می‌آورد. از دیدگاه نگارنده مشکلات و تنگنای بخش زراعت را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد: بخش اول به تفکر و اندیشه فکری و مدل مفهومی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی بخش برمی‌گردد و بخش دوم به تنگنای زیرساختی، پولی و مالی بازار و از این قبیل مرتبط می‌شود که عمده تنگناهای بخش دوم به خاطر تنگنای بخش اول اتفاق می‌افتد. برحسب این طبقه‌بندی مشکلات اندیشه‌ای و مدل مفهومی بخش زراعت را می‌توان در سؤالات ذیل خلاصه کرد: نوع نگرش و نگاه برای تعیین اهداف بخش زراعت چیست؟ دستیابی به این اهداف از چه مسیر و فرایندی و با چه مکانیسم‌ها و روشی امکان‌پذیر است؟ انسان‌ها در این مسیر و فرایند چه جایگاهی دارند (کارفرما، نیروی کار، مصرف‌کننده، سرمایه‌گذار، مدیران بخش‌های دولتی و غیردولتی)؟ بهترین‌ها در زنجیره عرضه محصولات زراعی به تفکیک محصول و منطقه کدام‌اند؟ (به‌عنوان مثال بهترین راندمان، بهترین بهره‌وری آب، بهترین بذر مصرفی، بهترین کیفیت)؟

ادامه در صفحه ۱۵

اُجنرال

GENERAL

برند جهانی اُجنرال مشابه تقلبی بسیار دارد

کافی است

با مراجعه به سایت www.nia.ir در قسمت **کنترل اصالت و گارانتی** با وارد کردن شماره **سریال دستگاه خریداری شده** و یا از طریق ارسال پیامک به شماره **۲۳۲۲-۰۲۱** از اصل بودن کولر خود مطمئن شوید.

سریال دستگاه *۱۱*

اصل فقط با ضمانت‌نامه نیا

نماینده انحصاری سیستم‌های تهویه مطبوع اُجنرال در ایران

تهران، بلوار میرداماد، بعد از خیابان نفت جنوبی، پلاک ۲۶۲، ساختمان نیا

info@nia.ir

تلفن: 021 2322

www.nia.ir

هواي شما را داريم...!